

**SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY**

8. FUNKČNÍ OBDOBÍ

527.

USNESENÍ SENÁTU

z 18. schůze, konané dne 29. února 2012

**k Petici proti nespravedlivé důchodové reformě a za odchod vlády Petra Nečase
/senátní tisk č. 282/**

Senát

I. bere na vědomí

petici č. 2/12 „Proti nespravedlivé důchodové reformě a za odchod vlády Petra Nečase“ obsaženou v senátním tisku č. 282;

II. konstatuje, že

- a) petice č. 2/12 „Proti nespravedlivé důchodové reformě a za odchod vlády Petra Nečase“ je důvodná,
- b) hlavním důvodem nesouhlasu s touto podobou důchodové reformy je jak její rozsah, tak způsob úhrady s ní spojeného transformačního deficitu. Reforma jednak postihne občany plošně tím, že budou nuceni platit vyšší daň z přidané hodnoty, jednak bude pro veřejné finance vytvářet nepřijatelné systémové riziko potenciální nutnosti úhrady dluhů, jejichž vznik je při současné nadměrné nestabilitě finančních trhů velmi pravděpodobný,
- c) požadavek finanční stability a sociální přiměřenosti důchodového systému je trvalý a je nutné ho respektovat při jakýchkoliv reformních krocích. Důchodovou reformu je proto možné uskutečnit pouze v míře, která jednak odráží pokračující finanční, hospodářskou a sociální krizi, jednak vychází ze skutečnosti, že stát nejenže nemá žádnou transformační rezervu, ale naopak, jeho důchodový účet je v posledních třech letech v opakovaném deficitu v úhrnné výši sto miliard korun,
- d) vláda ČR neprovedla podrobnou analýzu současného stavu důchodového systému, skutečných příčin jeho opakované schodkovosti, tím méně odhad výše transformačního deficitu a zajištění k tomu potřebných peněz, nehledě na to, že odmítá expertní varování údajně jako nedůvodná a ideologicky předpojatá,

- e) je nepřijatelné, aby již v současnosti poskytované starobní důchody snad byly ohroženy z důvodu potřeby tzv. vyšší diverzifikace penzí, a to zavedením dobrovolného důchodového spoření – opt-outu, neboli vyvedením části pojistného ze státem provozovaného průběžného důchodového pojištění do privátního důchodového pilíře,
- f) skutečným cílem opt-outu není dosažení vyšších důchodů pro většinu účastníků, ale pouze větší diverzifikace důchodových příjmů. Většina občanů tak bude naopak ohrožena nutností finančně se trvale podílet na finanční kompenzaci co do výnosu nejistého a nikým negarantovaného důchodového spoření,
- g) tento nespravedlivý reformní krok je obsažen v zákoně č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, a zákoně č. 428/2011 Sb., kterými se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření;

III. upozorňuje na dopady, zejména na

- riziko růstu chudoby rozsáhlých skupin starých občanů s nízkými mzdami, kteří si tudíž nemohli platit navýšení důchodu jinou formou,
- pokles koupěschopné poptávky domácností a v důsledku toho ohrožení malého a středního podnikání,
- následný pokles daňových výnosů a další zhoršení nerovnováhy veřejných financí,
- vyšší míru nezaměstnanosti zejména občanů dosahujících věku blízkého důchodovému,
- riziko znehodnocení důchodových investic, neboť charakteristickým znakem změn je nepředvídatelnost výše budoucí dávky,
- ohrožení solidarity a společenské soudržnosti na úkor sociálně slabších skupin obyvatelstva,
- riziko postupného oslabování průběžného důchodového pojištění s dopady na rovnováhu veřejných financí jako celku, což se odrazí na výši přiznávaných a vyplácených důchodů jak nyní, tak i v budoucnu, jakož i na riziko změny valorizačního schématu v neprospěch důchodců,
- rizika plynoucí z přesunu daňového břemene na nižší příjmové skupiny obyvatel.

Na základě výše uvedených argumentů proto nesouhlasí se zavedením dobrovolného důchodového spoření, založeného na vyvedení části pojistného z průběžného důchodového pojištění;

IV. žádá vládu ČR

- a) soustředit dostupné finanční, ekonomické a organizační kapacity na transformaci současného penzijního připojištění se státním příspěvkem dle zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření a vytvořit podmínky pro „nepenalizovaný“ dřívější odchod do starobního důchodu pro zaměstnance, kteří vykonávali po dlouhou dobu práce s nadměrným zatížením a snižují nebo zcela vylučují jejich možnost pracovat po 60. roce věku,
- b) využít analýzu dopadů varianty II. zpracovanou MPSV ČR druhou „Bezděkovou“ komisí,
- c) poučit se z aktuálních údajů o stavu průběžného systému v Maďarsku, Polsku, Slovensku a dalších zemí střední a východní Evropy, ale i z pozitivních příkladů

zemí, které zavedly povinné či dobrovolné soukromé důchodové spoření a vytvořily předem účelové rezervy k financování transformačního deficitu,

- d) řídit se požadavkem Evropské unie, aby důchody byly přiměřené ve vztahu k předchozím pracovním příjmům, a také životním nákladům důchodců a důsledně respektovat platnou úmluvu MOP;

V. navrhuje Parlamentu ČR

schválit odložení termínu účinnosti zákona č. 426/2011 Sb. a zákona č. 428/2011 Sb. z 1. ledna 2013 na 1. ledna 2016 z důvodu vysokých rizik po nabytí účinnosti a s ohledem na očekávaný nepříznivý ekonomický vývoj i prohlubující se nerovnováhu veřejných financí, jakož i vzhledem k přetrvávající disproporci ve výpočtu pojistného na sociální pojištění.

Milan Štěch v. r.
předseda Senátu

Josef Táborský v. r.
ověřovatel Senátu